

POSTANOWIENIE

Dnia 3 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosław Sadowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Marek Dobrowolski

SSN Grzegorz Pastuszko

w sprawie z protestu M.D.

przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w

dniu 3 czerwca 2025 r.,

pozostawia protest bez dalszego biegu.

Marek Dobrowolski Mirosław Sadowski Grzegorz Pastuszko

UZASADNIENIE

M.D. pismem z 21 maja 2025 r. (data nadania listu poleconego) wniósł do Sądu Najwyższego pismo zatytułowane „skarga wyborcza dotyczy wyborów prezydenckich I tura w dniu 18.05.2025 r.”, wnosząc o:

1. umorzenie kosztów wniesienia skargi;
2. stwierdzenie zasadności skargi.

W uzasadnieniu powyższego pisma wskazano, iż: „wybory nie były równe i sprawiedliwe. Dotyczy to dostępu innych kandydatów do telewizji publicznej ”[...]. W telewizji publicznej rozmawiano tylko o dwóch kandydatach Rafał Trzaskowski i Karolu Nawrockim. Jest to niesprawiedliwe. Do tego w lokalu wyborczym w Z.K. w

B., przed lokalem wyborczym, była ulotka kandydata Sławomira Mentzena. Jest to agitacja wyborcza w ciszę”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 129 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. 1997 Nr 78, poz. 483 ze zm.) wyborcy przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyboru Prezydenta RP na zasadach określonych w ustawie.

Zasady i tryb przeprowadzania wyboru Prezydenta RP oraz warunki ważności tych wyborów określa ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (tekst. Dz.U. 2025, poz. 365, dalej: „k.wyb.”).

Zgodnie z art. 321 § 1 k.wyb., protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej wnosi się na piśmie do Sądu Najwyższego nie później niż w ciągu 14 dni od dnia podania wyników wyborów do publicznej wiadomości przez Państwową Komisję Wyborczą. Nadanie w tym terminie protestu w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe jest równoznaczne z wniesieniem go do Sądu Najwyższego.

Termin określony w art. 321 § 1 k.wyb. jest terminem zawitym, zaczyna on biec od dnia, w którym wyniki wyborów zostały podane do publicznej wiadomości przez Państwową Komisję Wyborczą.

Stosownie do art. 322 § 1 k.wyb. Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego biegu protest wniesiony przez osobę do tego nieuprawnioną lub niespełniającą warunków określonych w art. 321. Niedopuszczalne jest przywrócenie terminu do wniesienia protestu.

Treść przywołanych przepisów prowadzi do jednoznacznego wniosku, że protest złożony przed podaniem wyniku wyborów na Prezydenta RP do publicznej wiadomości jest przedwczesny. Wskazuje na to w swoim orzecznictwie Sąd Najwyższy, który zajmuje stanowisko, że „protest wyborczy wniesiony z naruszeniem terminu to zarówno protest przedwczesny, czyli złożony przed dniem

ogłoszenia wyników wyborów, jak i protest spóźniony, czyli wniesiony po upływie tego terminu” (postanowienie z 20 września 2011 r., III SW 12/11).

Odnosząc powyższe rozważania do okoliczności w niniejszej sprawie, Sąd Najwyższy wskazuje, że w głosowaniu w dniu 18 maja 2025 r. żaden spośród 13 kandydatów na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej nie otrzymał więcej niż połowy głosów ważnych i – stosownie do art. 127 ust. 4 Konstytucji RP oraz art. 292 § 1 k.wyb. – w dniu 1 czerwca 2025 r. przeprowadzone zostało ponowne głosowanie. Oznacza to, że M.D. wniósł protest wyborczy przed dniem ogłoszenia wyników wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej do publicznej wiadomości, a więc z naruszeniem terminu wskazanego w art. 321 § 1 k.wyb. Tym samym przedmiotowy protest należy uznać za przedwczesny.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 322 § 1 zd. pierwsze k.wyb. pozostawił protest bez dalszego biegu.

Pozostawienie protestu bez dalszego biegu nie oznacza, że M.D. po podaniu przez Państwową Komisję Wyborczą do publicznej wiadomości wyników wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej nie może w terminie wskazanym w art. 321 § 1 k.wyb. wnieść ponownie protestu wyborczego bezpośrednio do Sądu Najwyższego.

Marek Dobrowolski Mirosław Sadowski Grzegorz Pastuszko

[r.g.]